

HESTER KNIBBE

1. Momenteel lijkt mij de Nederlandstalige poëzie tamelijk divers, alles is mogelijk, geen experiment wordt geschuwd. Maar is dat niet allang zo? Ze lag op straat, drupte uit hogere sferen, dreef op internet, werd verpakt in verhalende poëzie al dan niet met een moraal, sloot zich op in zichzelf, reikte naar sterren, onderzocht modder en was nogal eens kortstondig als gras. Juist die diversiteit maakt het poëtische landschap van ons taalgebied interessant.
Wat betreft huidige stromingen, slam en spoken word zijn duidelijk in trek.
2. De ene recensent omschrijft mijn poëzie als klassiek, een andere noemt het neoklassiek, een volgende beluistert er een rebelse toon in.
Kortom, rebels-neoklassiek lijkt me een leuke stroming om mijzelf toe te rekenen.
3. Ja, ik lees buitenlandse poëzie. In hoeverre die doorwerkt in mijn gedichten weet ik niet. Alles wat ik lees zal invloed hebben op mijn werk, ik sta niet los van de wereld.
Dichters als Alan Ginsberg en Joseph Brodsky, om er een paar te noemen, lijken mij destijds van invloed te zijn geweest op het poëtische klimaat hier, alsook een dichter als Neruda. Nederland is geen afgesloten gebied en met een festival als Poetry International werden ook andere verklankingen binnengehaald. Het zou mij niet verbazen als invloeden van Wislawa Szymborska en Czesław Miłosz zijn terug te vinden in de huidige poëzie. En ja, slam en spoken word zijn tot op zekere hoogte nazaten van Ginsberg en verwante dichters.
4. Mijns inziens onderscheidt ze zich door haar veelzijdigheid. Ik weet onvoldoende wat in andere taalgebieden speelt, maar heb de indruk dat voor een zo klein taalgebied als het onze die verscheidenheid opmerkelijk is. Momenteel komen ook stemmen uit Suriname, de Antillen en andere 'nieuwkomers' tot hun recht, wat die diversiteit alleen maar in positieve zin vergroot.
5. Het lijkt mij onzin onderscheid te willen maken tussen Vlaamse en Nederlandse poëzie. Beide gebieden kennen hun barokke en minimalistische dichters, beide streken ondernemen experimenten die in elkaars verlengde liggen, de onderlinge samenwerking tussen dichters uit Vlaanderen en Nederland is niet anders dan die tussen dichters uit de eigen regio.
6. Vernieuwing is altijd wenselijk, al was het maar om de nieuwsgierigheid te blijven prikkelen. Wie weet bestaat die vernieuwing in een terugkeer naar oudere vormen in een eigentijdse context. Wat digitale media nog mogelijk maken, is niet in te schatten, maar ze zullen ongetwijfeld meer en meer van invloed zijn. Onze taal is duidelijk aan verandering onderhevig, het Engels, wat ik niet direct positief duid: de heldere klanken van het Nederlands mogen wat mij betreft behouden blijven.
7. Poëzie moet zichzelf vertegenwoordigen en staat niet in dienst van een maatschappelijke opdracht of politieke overtuiging. Wat niet wegneemt dat poëzie engagement mag vertonen: dichters zijn óók kinderen van hun tijd. Maar voortdurend de nadruk leggen op maatschappelijk, etnische en seksuele diversiteit

houdt 'het anders zijn' overbodig lang in stand. Laat die verschillende aspecten vanzelfsprekend zijn, zichzelf vertegenwoordigen. Een hypercorrecte houding werkt mijns inziens averechts, is betuttelend, zet 'de ander' neer als hulpbehoevende.

8. Een roman leest wellicht makkelijker dan een dichtbundel. Een verhaal sleept je mee, een gedicht werpt je terug op jezelf.
In Nederland wordt in de papieren media bedroevend weinig aandacht besteed aan poëzie. Ook dat helpt het genre niet. *Trouw* vormt een positieve uitzondering met haar wekelijkse poëzierubriek. Een 'kwaliteitskrant' als *NRC* ruimt tegenwoordig nauwelijks ruimte in voor poëzie. Internet biedt een aantal podia, maar die worden vooral bezocht door de eigen literaire bubbel, heb ik de indruk. Over het algemeen is de kwaliteit van de poëziekritiek op niveau. Ook critici hebben ongetwijfeld hun voorkeuren, maar een goede criticus weet daar overheen te stappen.
9. Optreden op festivals en andere podia genereert inkomen en naamsbekendheid. Het laatste doet de verkoop van bundels geen kwaad. Daarnaast is aandacht van een publiek stimulerend alsook het contact met collega's tijdens zulke evenementen. Poëzie mag dan wat brood op de plank brengen, het beleg en de krenten in de pap moeten veelal op een andere manier worden verdiend.
10. Die nieuwe vormen vinden een eigen publiek en daardoor zijn ze een verrijking. Waarom zou ik afwijzen wat mij niet aanspreekt? Ook in muziek en beeldende kunst is het een en ander niet aan mij besteed, maar verliest het daarmee bestaansrecht? Wie zich aangetrokken voelt tot Instapoëzie en spoken word zal wellicht niet onmiddellijk vallen voor de poëzie van Kouwenaar of Achterberg. Een breed spectrum bedient beter de samenstelling van onze huidige bevolking wat betreft leeftijd en achtergrond.
11. Geen dichter is dé belangrijkste. Belangrijk is juist het samenspel van verschillende stemmen nu en door de tijden heen. Het voorkomt verstarring. Wat mijzelf betreft, en als ik mij beperk tot de 20ste en deze eeuw, de twee Gerrits die ik hierboven noemde, doen er voor mij toe. Maar ook T.S. Eliot, de Australiër Les Murray, de Poolse dichters Szymborska en Milosz, om er een paar te noemen, waardeer ik zeer. Er is zoveel schoonheid in de wereld -